

Het Ministerie van Economische Zaken

Uitsluitend verzonden via www.internetconsultatie.nl

Datum 30 april 2015
Referentie -
Betreft Implementatiewet aanbestedingsrichtlijnen

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding

Hierbij reageert de NEPROM (Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen) op de inhoud van het conceptwetsvoorstel tot Wijziging van de Aanbestedingswet 2012 in verband met de implementatie van aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU. Het gaat om Aanbestedingsrichtlijnen met betrekking tot klassieke sectoren, nutssectoren en consessies.

Het verbeteren en innoveren van de aanbestedingspraktijk- en procedures vormt een belangrijk speerpunt van het NEPROM-beleid. Dat doen wij onder andere via publicaties als de Reiswijzer Gebiedsontwikkeling en de handreiking partnerkeuze bij gebiedsontwikkeling -houd het simpel met vlag en wimpel- en het organiseren van bijeenkomsten over dit onderwerp. Insteek is het bevorderen van de dialoog tussen de aanbestedende diensten en de markt. Het is tegen deze achtergrond dat wij reageren.

Opbouw

Onze reactie op de consultatiedocumenten is beperkt om de volgende twee redenen. Ten eerste laten de Aanbestedingsrichtlijnen de lidstaten geringe ruimte bij de implementatie. Ten tweede begrenzen wij ons tot de voor de projectontwikkelingspraktijk meest relevante aspecten. Conform het overzicht van de belangrijkste wijzigingen op bladzijde 13 van de (concept) memorie van toelichting gaan wij in op de onderwerpen 1) ruimte voor duurzaamheid en innovatie; 2) flexibilisering; 3) verlaging administratieve lasten en 4) integriteit. Daarbij komen uw vragen naar de termijnen en (de keuze van de wetgever om de mogelijkheid tot) rechtstreekse betaling van onderaannemers (niet te implementeren) ook aan bod.

Ruimte voor duurzaamheid en innovatie

Marktconsultatie

De NEPROM is content dat 'de marktconsultatie' in de wettekst genoemd wordt. Wat ons betreft zou deze procedure in de Memorie van Toelichting prominenter aangestipt mogen worden; zonder een nieuwe (en mogelijk te zware) procedure op te tuigen.

Wij zien de marktconsultatie namelijk –mits zorgvuldig voorbereid en met voldoende waarborgen omkleed- als een uitstekend instrument voor markt en overheid om met elkaar in gesprek te komen. Het geeft aanbestedende diensten de kans om meer kennis van de markt en het onderwerp van de opdracht te vergaren.

Keurmerken

Op grond van het wetsvoorstel worden eisen van een keurmerk onder voorwaarden toegestaan. Niet ter gelegenheid van selectieeisen of als geschiktheids criterium maar in technische specificaties, het contract of als gunningscriterium.

De voorwaarden waaronder 'de eisen van een keurmerk' toegestaan zijn, zijn strikt. Zo mogen keurmerkeisen in principe alleen betrekking hebben op het voorwerp van de opdracht. Het keurmerk mag geen betrekking hebben op algemeen ondernemingsbeleid.

Ondanks dat wij ons realiseren dat keurmerken voor ondernemers een hoop papierwerk en rompslomp met zich mee kunnen brengen, zouden wij het volgende in overweging willen geven.

Als de Minister wil dat het gebruik van keurmerken in zwang raakt, zou ingezet kunnen worden op flankerend beleid. Met name de toegankelijkheid van het keurmerk en de vereiste open en transparante procedure (tot vaststelling van de eisen met alle belanghebbenden) zouden gefaciliteerd kunnen worden. Onze voorlopige en eerste inschatting is namelijk, dat de eisen dermate zwaar zijn, dat er in de praktijk anders wellicht weinig gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid om een keurmerk te eisen.

Flexibilisering

Termijnen

Wij horen vaak van onze leden dat termijnen in het huidige aanbestedingsrecht te kort zijn. Wij delen daarom uw mening dat de minimumtermijnen (overgenomen/opgenomen in art. 2.71) in veel gevallen te kort zijn. Waar de richtlijnen ruimte laten tot verlenging, verzoeken wij u primair die ruimte te benutten. Uit de praktijk blijkt namelijk dat aanbestedende diensten genoemde minimumtermijnen vaak als maximum beschouwen. In de memorie van toelichting wordt in dit kader op het proportionaliteitsvereiste gewezen. Wij verzoeken u subsidiair dit nog sterker te benadrukken en in het kader van de uitvoeringspraktijk een vinger aan de pols te houden.

Verlaging administratieve lasten

Uniform Europees Aanbestedingsdocument

Wij delen de in de Memorie van Toelichting geuite zorgen over de toename van de administratieve lasten door het Uniform Europees Aanbestedingsdocument. Belangrijk verschil tussen de huidige Nederlandse en toekomstige Europese (concept!) variant is dat het Europese document

op diverse plekken om een toelichting, uitleg en bewijsstukken vraagt. De kracht van het Nederlandse model is die van de eenvoud: men verklaart het document naar waarheid in te vullen.

Rechtstreekse betaling van onderaannemers

Wij staan achter uw keuze de relevante bepalingen (om bepaalde bedragen rechtstreeks aan de onderaannemer over te laten maken) uit de richtlijn niet te implementeren. Niet alleen om administratieve lasten, inbreuk op het contractenrecht en complexiteit te voorkomen, maar ook omdat de Wet aanpak schijnconstructies dit onderwerp volgens ons al in voldoende mate afhecht, wanneer deze in werking treedt.

Onderaanneming

Uit de richtlijnen en het wetsvoorstel volgt, dat de aanbestedende dienst van de hoofdaannemer van (o.a.) een overheidsopdracht voor werken verlangt dat hij de genoemde gegevens van zijn onderaannemers verstrekt. Tevens moet de aanbestedende dienst over wijzigingen geïnformeerd worden. Wij begrijpen het belang van deze regel in het kader van uitsluiting, gunning en vervanging (van de onderaannemer). Wij denken echter dat deze regel tot disproportionele lastenverzwaringen gaat leiden, voor marktpartijen en aanbestedende diensten. Het gaat niet alleen om het uitwisselen en registreren van de genoemde informatie, maar ook om de actie die op basis van de gegeven of gewijzigde informatie gevraagd wordt.

Integriteit

Prestaties uit het verleden

Principieel vinden wij dat ten onrechte geen onderscheid gemaakt wordt tussen de leerstukken 'aanzienlijke en voortdurende tekortkomingen' en 'integriteit'. Een 'aanzienlijke en voortdurende tekortkoming' is niet per definitie een 'integriteitschending'.

Bovendien merken wij op dat de in de relevante bepaling gehanteerde terminologie niet aansluit bij de definities in het Burgerlijk Wetboek.

Voorts verzoeken wij u te onderzoeken in hoeverre deze bepaling tot een doublure ten opzichte van de wet Bibob leidt of zou kunnen leiden. Wij zijn van mening dat een stapeling van (gemeentelijk) beleid (met betrekking tot integriteit) disproportioneel uit zou kunnen pakken.

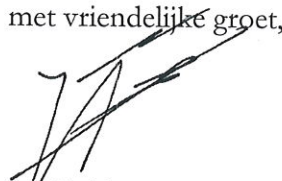
Voorts zou een dubbelrol hier tot hogere regeldruk en administratieve lasten kunnen leiden.

Tot slot vinden wij dat het (en passant) genoemde register met voldoende waarborgen omkleed moet zijn en duidelijkheid gegeven moet worden over welke vorm van rechtsbescherming open staat (tegen een onterechte vermelding in het register bijvoorbeeld of het onzorgvuldig delen van informatie uit het register). Niet duidelijk is wie wat mag registreren en wie inzage mag hebben.

Conclusie

Los van bovengenoemde opmerkingen is de NEPROM positief over de mogelijkheden tot flexibilisering die het voorstel bevat en de mogelijkheden die hieruit voortvloeien voor markt en overheid om met elkaar in gesprek te raken in het kader van het verstrekken van een opdracht.

met vriendelijke groet,

Jan Fokkema
directeur NEPROM